ISSN 0321-1401

Дошкільне виховання

4
2018

Щомісячний науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України для педагогів і батьків

У фокусі: ДОСЛІДЖУЄМО СВІТ РАЗОМ

ОСНОВА РОЗВИТКУ – ДОСЛІДНИЦТВО

ТАЄМНИЦІ ПРИРОДИ – ЩОДНЯ

МАТЕМАТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

МЕТЕОСТАНЦІЯ В ДИТСАДКУ

РАНКОВА ГІМНАСТИКА

Завжди дослідження природи
Дарує радість нам і подив

ЩОМІСЯЧНИЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЛЯ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ

Дошкільне виховання

№ 4
2018

ЖУРНАЛ НАГОРОДЖЕНО ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Андрусич Ніна Олексіївна, головний редактор видавництва "Світич".

Бех Іван Дмитрович, доктор психол. наук, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.

Бєлєнька Ганна Володимирівна, доктор пед. наук, професор, Педагогічний інститут КУ імені Бориса Грінченка.

Богуш Алла Михайлівна, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України, Південноукраїнський НПУ ім. К. Д. Ушинського.

Гавриш Наталія Василівна, доктор пед. наук, професор, ДВНЗ "ПХДУ імені Григорія Сковороди".

Єфименко Микола Миколайович, доктор пед. наук, професор, Бердянський ДПУ.

Кононко Олена Леонтіївна, доктор психол. наук.

Ладивір Світлана Олексіївна, канд. психол. наук, Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України.

Панасюк Тамара Вікторівна, відділ дошкільної освіти департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України.

Піроженко Тамара Олександрівна, доктор психол. наук, Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України.

Смольникова Галина Валентинівна, канд. психол. наук, ІППО КУ імені Бориса Грінченка.

Сухомлинська Ольга Василівна, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України.

Тарасенко Галина Сергіївна, доктор пед. наук, професор, Вінницький ДПУ ім. М. Коцюбинського.

Зміст

У фокусі: ДОСЛІДЖУЄМО СВІТ РАЗОМ

Педагогічна лабораторія

Ганна БЄЛЄНЬКА
Експериментально-дослідницька діяльність у природі: уточнюємо поняття, актуалізуємо завдання....2
Алгоритм проведення досліду 6

Природа

Тетяна ПАВЛЮЧЕНКО, Яна ХОМУТОВА
Як мотивувати дітей до пізнання природи
З досвіду роботи 8
Про квіти дбають діти
Заняття в куточку природи з елементами дослідницької діяльності для дітей старшої групи 11

Математика

Ірина СТЕЦЕНКО
STREAM-освіта: математичне дослідження.....13
Порівнюємо геометричні фігури за величиною
Математичні досліди для дітей молодшої групи 14

Інтегрована освіта

Наталя КАЙЛЬ
Загадковий бджолиний світ
Цикл інтегрованих занять з елементами дослідницької діяльності для дітей старшої групи 16

Розвивальне середовище

Оксана ВОЛОДІЙ, Тетяна ПОЛІКАНОВА
Метеостанція в дитсадку
Спостерігаємо, прогнозуємо, граємо 20

Здоров'я

Микола ЄФИМЕНКО, Віталій МАРЧУК
Педагогічна пальмістрія, або Про що говорять дитячі кисті.....23

Дитина і світ

Катерина МЯУС, Антоніна ГАЛІЛЕЙ
Як малята експериментували і фіксикам допомагали!
Заняття-експериментування для дітей старшої групи 26

Ранній вік

Вікторія ГАНЬКОВСЬКА
Веселі ґудзики
Заняття для дітей раннього віку 28

Посібник

Олександра ЛИБА, Тетяна ЯСІНСЬКА
Чарівне дерево
Посібник для дітей молодшої та середньої груп 30

Фізичний розвиток

Наталія ДАВИДОВА
Бадьора зарядка — початок вдалого дня.....31
Зарядка на "павутинці"
Комплекс вправ ранкової гімнастики для дітей старшої групи 32

Свята і розваги

Наталія ГАЙШИНЕЦЬ
Веселкові стрічечки
Музична казка для дітей середньої групи 34

Фотоконкурс "Наші діти"

На 1-й с. обкладинки: фото Леоніда Тимошенка, ЗДО № 1 "Дзвіночок", м. Шостка, Сумська обл.

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Щомісячний науково-методичний журнал МОН України для педагогів і батьків

№ 4 (920), квітень 2018

Виходить з 1911/1931 року

Головний редактор **Юлія Журлакова**
Редактори: **Ольга Мельник**, **Тетяна Небесна**
Коректор **Ніна Любаченко**
Комп'ютерна верстка **Володимир Васильєв**

Свідоцтво про державну реєстрацію засобу масової інформації: серія КВ № 6919 від 31.01.2003

Видруковано у друкарні ТОВ "Літера-Друк", вул. Озерна, 6, оф. 122, Київ, 04209.

Свідоцтво ДК № 3689 від 28.01.2010 р.

Підписано до друку 10.04.2018. Формат 60×84 1/8.

Папір офсетний. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 3,72. Умовн. фарб.-відб. 14,88. Обл.-видавн. арк. 5,5. Наклад індексу 1246 (загальний 7181). Зам. 180251.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець

Адреса редакції:
04053, Київ-53, а/с 36.

E-mail: dv@dvsvit.com.ua

Тел.: (044) 486-11-19,
(044) 486-13-32 (т/ф),
(099) 376-35-36

© Видавництво "Світич", 2018

Забороняється копіювання або інше відтворення матеріалів журналу

МЕТЕОСТАНЦІЯ В ДИТСАДКУ

Спостерігаємо, прогнозуємо, граємо

***Оксана ВОЛОДІЙ**, вихователь;*
***Тетяна ПОЛІКАНОВА**, вихователь-методист,*
ЗДО № 46 "Теремок", м. Чернігів

Спостереження за погодою — доступна дошкільнятам пізнавально-дослідницька діяльність, що розвиває розумові здібності, спостережливість, допитливість, уміння порівнювати, аналізувати, робити припущення й висновки. Крім того, викликає у хлопчиків та дівчаток неабиякий інтерес, мотивує до пізнання та виховує ціннісне ставлення до природи. У цьому переконалися педагоги-практики, облаштувавши на території дитсадка метеомайданчик. Запрошуємо до фотопрогулянки ним!

Відповідно до Базового компонента дошкільної освіти випускник дитсадка повинен мати елементарні уявлення про природні явища на планеті Земля та сезонні зміни в природі, розуміти їх взаємозв'язки та вплив на рослини, тварин, життєдіяльність людей, уміти фіксувати спостереження в календарях погоди і природи. Ці завдання серед інших визначені освітньою лінією "Дитина у природному довкіллі". Для їх реалізації ми облаштували на території дитячого садка метеомайданчик.

Метеомайданчик дає змогу втілювати діяльнісний підхід до освітнього процесу, проводити експерименти, систематичні спостереження за погодою, сезонними явищами у навколишній природі, а також вивчати мікроклімат території дитячого садка. Неабияке захоплення викликає у дітей зняття показань з приладів і складання прогнозу погоди.

Обладнання метеостанції

ТЕРМОМЕТР

Найнеобхідніша річ на метеомайданчику — термометр, розміщений у метеобудці, що захищає його від сонячних променів та опадів. Діти визначають температуру повітря і роблять відповідні позначки в календарі погоди.

ОПАДОМІР

Цікаву інформацію дає простий прилад для вимірювання кількості опадів — опадомір (дощомір). На стовпчику ми закріпили прозоре пластикове відерце зі шкалою, у яке помістили лійку. Після дощу (снігу, граду) діти перевіряють, наскільки воно наповнилося, порівнюють кількість опадів у різні пори року.

БАРОМЕТР

Барометром на метеостанції слугують гілки ялинки та шишки, що вказують на вологість повітря. На похмуру й дощову погоду гілки ялини опускаються, а в шишках стуляються лусочки; на погожу днину гілки піднімаються, а шишки розкриваються.

СОНЯЧНИЙ ГОДИННИК

За допомогою сонячного годинника дошкільнята вчаться визначати час за сонцем, орієнтуючись на тінь від гномона.

Майстер-клас із ВИГОТОВЛЕННЯ СОНЯЧНОГО ГОДИННИКА поданий у журналі "Джміль" № 5-6 (тема "Світло й тінь") за 2017 рік. Дивіться також на сайті: jmil.com.ua/2017-5/workshop

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОДАТОК

ФЛЮГЕР

Флюгер — найдавніший прилад для визначення сили та напрямку вітру. Його різновидами є вітряний рукав, вітрячки, султанчики. Діти стежать за їхніми рухами і вчаться визначати напрямок вітру, його силу, фіксують спостереження у вигляді схем, символів.

МЕТЕОСТОЛИК

Метеостолик дає дітям можливість відмічати зміну пір року, днів тижня, частин доби. На його сторонах прикріплені своєрідні “годиннички” зі стрілками і секторами, зроблені з великих пластикових тарілок.

КАЛЕНДАР ПОГОДИ

Стан погоди діти щодня фіксують на спеціальному стенді, вказуючи стрілкою на відповідну символічну позначку.

* * *

Наші вихованці регулярно спостерігають за погодою, вивчають рослинність (дерева, кущі) й покрив ґрунту; спостерігають за тваринами та птахами на майданчику і довкола дитячого садка; працюють з календарем погоди.

Спостерігаючи за погодою, діти вчаться визначати окремі явища, їхню інтенсивність та вплив на довкілля.

> Для дітей метеостанція – це захоплива гра у “метеорологів”, “учених”, “дослідників”, “екологів”. Для педагогів та батьків – нові цікаві форми взаємодії з малятами.

Після проведення спостережень наші маленькі дослідники дають поради вихованцям молодших груп та дорослим: як одягнутися на прогулянку; чи брати з собою парасольку; чи поливати квіти на клумбах тощо.

Робота на метеостанції стала невід’ємною складовою прогулянки і дарує дітям радість та задоволення. А метеоприлади, окрім свого безпосереднього призначення, слугують ще й окрасою території садка, пробуджують інтерес до дослідницької діяльності в усіх, хто їх бачить. ■

ОФОРМЛЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА ІІ ПІВРІЧЧЯ

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ

"Дошкільне виховання" 74140
"Палітра педагога" 40296
"Джміль" 40295
Комплект 95989

НА ПОШТІ або НА САЙТІ JMIL.COM.UA